

بۆلۈڭۈش لى دەستىرېژى پارىزراۋ نىيە

دوۋى بىلاۋىيۈنەۋى ھەۋالى دەستىرېژىكىرنە سەر چەند خانىمە ئەكتەرىك لەلەين ژمارىيەك دەرھىنەر و بەرھەمھىنەرى ھۆلېۋد، خانىمە ئەكتەر و نامىشكارى بۆلۈڭۈش تانۇشى دوتتا بىزىرى خۆى لە بارودۇخى ئىستىلى ھونەر دەرېرى و بە مەترسىدار بۆ ئافرەتە ھونەرماندەكان و بە قېزەۋىنى ۋەسەف كىرد.

تانۇشى رەختەيەكى زۆرى لە بۆلۈڭۈش گىرت و لەم بارەۋە وتى: كەلتورى شەرم لە ھەر چوار لاۋە دەۋرى داۋىن بۆيە باسكىرنى دەستىرېژى سىكىسى بۆ سەر خانىمە ئەكتەرەكان نامازىيەكى ترسناكە و لە كۆتايىشدا تەنيا ئافرەتان دەبنە قورىانى.

تانۇشى كە پىش ماۋىيەك ھەلمەتېكى دەستىرېژىكىرنە بۆ پاراستى ھونەرماندە ئافرەتەكان لە دەستىرېژىكىرنە و ئەكتەرى ناسراۋى ھىندى نانا بىتكارى بە دەستىرېژى سىكىسى تۆمەتبار كىردو لە سەرۋىيەندى تۆماركىرنى فىلىمى "Horn ok Pleasss" دوۋىارە دەستى كىردۆتەۋە بە ھەلمەتەكەى بۆ تىشك خىستەنە سەر بارودۇخى ھونەرماندان و لە ميانەى دىمانەيەكىدا وتى: لە سالى ۲۰۰۸ پىشتىگرىيەكى زۆرم لىكرا لەۋ ھەلمەتە كاتىك بۆ يەكەم جار باسەم لە رووداۋەكە كىرد، بەلام ھەست دەكەم ئەۋ پىشتىگرىيە زۆر كەم بۆتەۋە، چۈنكە كاتىك باس لە دۇخى ئافرەتە ئەكتەرەكانى ھۆلېۋد دەكەى، لىرە ھەموۋىان پىشتىگرىت دەكەن، بەلام كە باسى بۆلۈڭۈش دەكەى دەكشىنەۋە و ۋەك مىردۋى گۆرستانەكان بىدەنگ دەبن.

ئەۋ شاجوانەى پىشۋى ھىندىستان زىاتىر دەللى: ئىمە پىۋىستە بەردوام باس لە دەستىرېژى سىكىسى بەتايىيەتى لە بۆلۈڭۈش بىكەين، چۈنكە ئەمە يەكەكە لەۋ گىرتە سەرەكىيانەى كە ۋلاتەكەمان بەدەستىيەۋە دەنالىنىت، بەداخەۋە زۆر لە ئەكتەرانى بۆلۈڭۈش لە ئىستادا خۇيان لەۋ بابەتە دوور دەخەنەۋە و باسى ناكەن، بۆيە لىرەۋە بە ھەموۋى پىاۋ و ئافرەت و كىچ و كوربان دەللىم ئەمە بابەتېك نىيە پىۋىستى بە شەرمىكىرنە بىت و دەبى بە بى تىرس و دوودلىيەۋە باسى بىكەين.

بینیلوب كروز:

خۆشەويىستى ھۆكارى مانەۋى ژيانى ھاسەرىمە

لە ميانەى بەرنامەيەكى تەلەفزيونىدا لەگەل كەنالى (Extra) ئەستىزەى ناودارى مەكسىكى پىنولۇپ كروز تىشكى خستە سەر چەند لايەتتىكى ژيانى تايەتى خۆى و بەتايەتى پىكەينانى ژيانى ھاسەرى لەگەل خافىير پارديم و ھۆكارى مانەۋى ئەو پەيوندىيەى بۇ ماۋەى ھەشت سال ئاشكرا كرد.

پىنولۇپ ھۆكارى سەرەكەى مانەۋى پەيوندىيەكەيان بۇ لىك تىگەيشتنى نيوانيان گەراندەۋ و وتى: رەنگە بۇ زۇر كەس سەير يىت كە دوو كەسى ھونەرەند بۇ ماۋەى ۸ سال پەيوندىيى نيوانيان بەردەوام يىت و ھىچ كاتىك ناكوكيان نەيىت و بىريان لە جياۋونەۋە نەكردىتتەۋە، راشكاۋانە دەللىم لىك تىگەيشتنىكى زۇر باش لە نيوانماندا ھەيە، ئەمەش بۇ ئەو خۆشەويىستى و رىژگرتنە دەگەپتتەۋە كە بۇ يەكتر ھەمانە.

كروز زياتر وتى: كۆلگەى سەرەكى لە مانەۋى پەيوندىيى نيوانمان ئەۋبە كە ھەردووكمان بىرپارمان داۋە بە ھىچ شىۋەيەك لە يەك كاتدا كار لە دوو فىلم نەكەيەن لە دوو شوپنى جياۋاز، بەلكو وا رىككەوتويىن لە يەك فىلمدا بەشدار بىن، بۇ ئەۋەى گرنكى بە ژيانى تايەتى خۆشمان بەدىن و كاتى بۇ تەرخان بەيەن.

شاينى باسە پىنولۇپ كروز و خافىير پارديم لە فىلمى (Loving Pablo) بەشدارن كە باس لە رۇژنامەنوسىكى ناسراۋى جىھانى دەكات، ئەم كچە رۇژنامەنوسە لەلەين سەرکردەيەكى باندەكانى ماددەى ھۆشبەر داۋەت دەكرى، داۋتر دەكەۋتتە داۋى خۆشەويىستى ئەم سەرکردەۋە، ھەرچەندە دەزائىت كە يىشتىر ژنى ھىناۋە.

قە ئەۋەكان ھىرش دەكەنە سەر ئەگويىپرا

خانە ئەستىزەى ھۆلىۋود و گۇرانىيىژى كرىستيان ئەگويلىراى تەمەن ۳۷ سالان رووبەروۋى ھىرشىكى توندى تۇرە كۆمەلايەتتەكەن بەتايەتى توتتەر بوۋە، داۋى ئەۋەى لە توتتەكدا بە شىۋەيەكى رەگەزپەرستانە باسى لەكەسانى قەلەو و ئەۋانەى كىشىان زىادە كرىدبوو. يەككە لە ھەۋادارانى لە توتتەكدا وئەى كرىستيانا كۆمەللىك جلوبەرگى بلاۋكردىبۇۋە ئەۋانەى لە پىشانگا و مۆلەكاندا فرۇشراۋن لەسەرۋەندى گەشتە ھونەرپەيەكەى كە بە ناۋى (Liberation) و لە تەنىشت جلوبەرگەكان نوسرا بوو: يىنج دۇلارى زىاد بۇ قەبارەكانى XXL و XXXL، زۇر لە ھەۋادارانى كرىستيان ئەم رەفتارەيان بە جۇرىك لە رەگەزپەرستى ۋەسف كرد كە لەلەين كرىستياناۋە كە بەرامبەر بە كەسانى قەلەو پىادەى دەكات.

لە بەرامبەر ئەمانەدا ژمارەيەك لە ھەۋادارانى كرىستيانا بە توندى بەرگريان لىي كرىدو لە توتتەكانيان دوۋپاتيان كرىدەۋ كە ئەستىزەكەيان جەماۋەرەكەى خۆى خۇش دەۋىت و رىژيان دەگرتت ھەر چۇن و لە ھەر كۆيەك بن، بۇيە ئاگادارى نرخی ئەۋ جلوبەرگانە نىيە، چونكە پىۋىستى بەۋ پارەيەى نىيە كە لە ئەنجامى ئەم ۵ دۇلارە زىادەيەى خراۋتتە سەر نرخی جلوبەرگەكان دەستى دەكەۋت. ئەۋەى جىنگاى سەرنجە تا ئىستا كرىستيانا ھىچ كاردانەۋەيەكى بەرامبەر بەم تۆمەتباركردنە نىيەۋ بە ھىچ شىۋەيەك ۋەلامى نەداۋتتەۋە، بۇيە ھەندىك كەس ئەم بىدەنگىيەيان بە جۇرىك لە دانىدانان بەم كارە ۋەسف كرىدوۋە.

چۈن تىپى پىشرەوى شانۋى كوردىمان دامەزىراند؟

خەمەپەشىد ھەرەس

پىشەكى:

ئەم نووسىيە ھەرچەندە مەبەست لە دامەزىراندنى تىپى ناوبراۋە، بەلام جار جار ناچار دەيم لادەمە سەر لار ئ بۇ ئەۋەى ھەندىك ھەلومەرجى ئەۋ كاتانەى بە كورتى تىدا شى بگەمەۋە لە تەك ئەمپۇرى شانۋىدا بىاندەمە بەر گىرەۋ شەنوكەۋكردن. چونكە ھەلومەرجى ئەۋ كاتانە بايەخى تايبەتى خۇى ھەبىۋ لەسەر گشت دياردەكانى ژيان بە شانۋىشەۋە. ئەمە لە لايەك لە لايەكى دىكەشەۋە ئەم نووسىيە، چونكە خۇم دەينووسم، كەۋاتە روانگەى نووسەرەكەى زياتر تىدا زەق دەپتتەۋە، ئەۋەش مافى خۇمەۋ ھەر ئەۋ مافەش با پاسەۋانى راستگۇبىيىت و ئەۋەندەى ھزرم بربكات راستىيەكان كىشكەمە ناۋ نووسىيەكەمەۋە، چونكە ناچار دەبم لە ژبى زۇر ناسك بدەم لەۋانەيە بىتتە مايەى وروۋاندىنى ھەندى بۇچوونى دىكەش. گرنگ ئەۋەيە بۇ خويۇنەرى نازىزى روونكەمەۋە ئەۋ تىپەى ئوتىلى لانەۋازان و مۇلەت و چەخماخە و پردى ۋلات و پالتۇ و...و...بەرھەمەيتنا چۈن دروست بوو.

چۈنە ژورۋە:

زىستانى سالى ۱۹۷۲ بوو لەگەل بەھەشتى دلشاد مەريوانى دووقۇلى لە يانەى مامۇستايان دانىشتبووين باسى شانۋمان دەكرد و بەرھەمەكانمان ھەلدەسەنگان، بە چاك و خراپيانەۋە لە بارستايى تەماكانى ئىمەۋ تۋاناي ھەلكشاۋى زۇر ھونەرمەندا نەبوون، ھەندىك ھەلۇبىستەرەقى ناۋ تىپەكانىش ببوونە مېردەزمەۋە فلتەر لە رىى ھەلكشانى شانۋكاندا و بۇ ئىمەمانانى ئەۋ كاتەيان چۇل نەدەكرد، ھەر ۋەك ئىستا چۇن پاشاگەردانىيان لە شانۋدا دروستكردۋتەۋە و بوارى داھىتان نادەن، ئەۋ كاتەش ھەمان شىۋە، دەشمان زانى ئەمە كىشەى ئەحمەد سالارى ھاورپىشمانە، كاك دلشاد

تا ئەۋ كاتە تاقىكردنەۋەى سەر شانۋى بارتەقاي من نەبوو، بەلام تۋانايەك و بەھرىيەكى لەبن نەھاتۋى ھەبوو، پىي كەمى بوو بچىت لە تىپىكدا لە ھىچەۋە دەستپىكا، من ئەمەم تىدا ھەستكردبوو. وتم: دلە گىيان بۇ نەچىن بۇ لاي كاك سالار و داۋاي لىيكەين ۋاز لە كۆمەلەى ھونەرو وىژە بىنى و خۇمان تىپىكى نوي بە دللى خۇمان دروستكەين؟ وتى: زۇرچاكەۋ، چووينە لاي كاك سالارى ھاورپىمان و ھەر كە باسەكەمان لەلا كرددەۋە يەكسەر وتى من زۇر دەمىكە لە كۆمەل ۋەرەسەم ھەر سەبەينى ھەرسىكمان بۇى دادەنىشىن.

لە كۇلانەكەى بەرامبەر ھەۋزە وشكەكە چاىخانەيەكى كۆنى لى بوو، پاشتر بوو بە دوۋكانى پىلاۋ، لەۋى دستمانكرد بە پلانەكە، يەكەم بربىار ئەۋە بوو تىپەكە لە دەكەس پتر نەبىت و دەستەى بەرپۇبەر ھەر بۇ ناۋ و مەسەلەى فەرمى بىت، بە كورتى بەۋ تاقىكردنەۋانەى تىپەكانى تردا نەپۇنەۋە و بىنە پىشرەۋى شانۋىيەكى ھاوچەرخ و ئەۋ كەسانەى دەبنە مايەى دۋاكەۋتن و گىرەشىۋىتى لە خۇمانى نرىك نەخەينەۋە و ژىرانە بە خۇمانەۋە دەكەس ھەلپۇرىن.

تەھا باراۋى و ئازادى ھەمە بچكۇل لە كۆمەل بىزار بوون، ھەر زوو ھەردوۋكىان ھاتنە رىزەۋە، رەۋف ھەسەن نووسەر بوو نەدەھاتە سەر شانۋ زۇر لىمانەۋە نرىك بوو، ئەۋبىش لەكۆمەل دوۋرەۋتەۋە ھاتە تەكمان، ئەم لە سەرەتاۋە زۇر چالاكانە كارى دەكرد، يەكەم چىرۇك ھەر ئەم بۇى ۋەرگىزىنە سەر كوردى (مالەى سەرگرددەكە) بەلام رۇيم نەيھىشت بەرھەمى بىنن. من بىرم لە بەھەشتى كەمال سايبىر كرددەۋە، تاقىكردنەۋەم لە گەلىا ھەبوو، برادەرانىش بە چاكىيان زانى، ئەۋ كاتە لە كۆمەل لە بەرھەمىكدا (پۇمىن) بۇ تەلەفزىۋن بەشدار

بەسەرچا، بە ھەرحال سوپاسمان کرد و ھاتینە دەرەو.

لە رینگا من لە تەھا کەللەیی بووم و بوو بە دەمقالمەن، من دەمگوت بە پەنجا دینار قایل دەبوو، تۆ بۆ کردت بەمال بەسەر تێپەکەو، چونکە ئەم کاک ھەسەنە خۆی لێ خۆش بییت، تاقیکردنەوێ پێشوو لە تەکیا ھەبوو، بەھەرحال کاک تەھا تووشی کردینەو، مایەو یەك خاوەن بروانامە دیكە، ئیتر لە سلیمانی کەسمان شک نەبرد، ناچار بیرمان لە کاک سەلمان فایەق کاکەیی کردو، ئەمیش لە کەركوك بوو، بیرم نایەت کامان چووینە لای، مەردانە ئەمیش بروانامەکە دابوو، بەم شێوێ بە بارە یاساییە ھەموو شتێک جێبەجێکراو من و تەھا یەك دوو سەفەری بەغامان کردو داوای مۆلەتی فەرمیمان لە وەزارەت کرد. ماوەی شەش ھەوت مانگی پێ چوو مۆلەتمان لە میری وەرگرت، ئەو بوو لە سەرھاتو یەك دوو بەرھەممان نامادە کرد، بەلام رینگامان پێ نەدرا دایبەزێن، تا لە داویدا رینگەیان داین ئوتیلی لانەوازان لە تەلەفزیۆن تۆمارکرا.

ھەر لە سەردەمی ئەو کارماندا تۆپەلبوون و ئازاوە کەوتە ناومانەو، لە سەرھاتادا رەوف ھەسەن کەشایەو، ئەمە ریی خۆشکرد بە ئارەزووی خۆیان لە دژی من و ئەحمەد سالار و دلشاد ھەلسوکەوت بەکەن، بەتایبەتی ئاگری بن کا، تەھا بوو، تەھا دەبویست تێپەکە بکات بە چەقی ئەو بیرو باوەرێ خۆی لەسەر بوو، چونکە ئەو کاتە خەریکی رینگخستنی کۆمەلە مارکسی لینینی بوون، من ھەرچەندە لە زووترەو ئەمەم دەزانی و تەھا بۆ کارکردن رووی لێنابووم، بەلام داواکەیم دابوو داو، ھەرچەندە من دژیان نەبووم، بەلام بۆچوونی من ھەرگیز چەپی نەکردو، ئەمە لەلایەک، لایەکە تریان زۆرم پێ ناخۆش بوو مەسەلە سیاسی تیکەل بە ھونەر بکریت، بەتایبەتی ببینە پاشکۆی لایەتیک، بێ ئەو باوەرمان پێی بییت.

لێرەدا مەبەستم لە فەلسەفە نییە، کە ھەموومان خاوەنی نامەیک بووین، دەبایە بۆ بەرجی نەتەو کەسمان کارمان بۆ بکردایە، ئەو بوو بە نازایەتیەو دەمانگەیاندا و لە ھیچ داگیرکەریک سلیمان نەدەکردو، ھەرچیە کمان دەکرد، ھەر ھەمووی دژی رژیمن بوو و ژیانمان لە مەترسیدا بوو، بەلام ئەم دەبویست ھەر بە تەواوی بمانخاتە باوەشی رینگخستەکە خۆیەو، من ئەمەم ھەستکردبوو، بەلام ئەو بیانووکانی دوورتر دەبردو، تا لەم داوییدا لە ستۆکھۆلم بە یەکەو

بوو، کە چۆمە لای پێم وت، ئەو خەریکی پڕۆقە بوو، خێرا وازبھێناو پێی وتن: من مالاوایستان لێدەکەم و واز دەھێنم. ئەویشمان ھینایە ریزووە. مستەفا ئەحمەد. ئەمیش ئەو کاتە ئەندامیکی چالاکی کۆمەل بوو، گەنجینەکە کۆمەل ئەم سەرپەرشتی دەکرد، برادەرەن وتیان لەوانەیە ئەویش بێتە لامان، ھەر من دەستتیشمان کرام کە بچمە کۆمەل داوای ھاتنی لێ بکەم. چووم، ئەویش وتی: زۆرچاکە، بەلام دەبییت کلیلی گەنجینەکەیان بەدەمەو، ئەمرو ھیچ سەبەبی دێمە چایخانەکە. حیکمەت ھیندی ئەویش ئەندامی کۆمەل بوو، ئەو کاتە سەرباز بوو، بێ پێ وتن و بێ پرس بە یەکیک لە خۆمانمان دەزانی، ئەم نۆ کەسە بناغە تیبی پێشرووی شانۆی کوردیمان دامەزراند و دەستمان کرد بە کارکردن بۆ ھەلچینی.

گەورەترین تەگەرە رێمان ئەمانە بوون: دەبایە سێ کەسمان پێش پێنج سال درچووی پەیمانگا، یان ئاکادیمی ھونەر بەشی شانۆ بووینایە، ئیمە کەسمان ئەو مەرجەمان تیدا نەبوو، تەنیا ئەحمەد سالار درچووی ئەو بەشە بوو، ئەویش ئەو سالە تەواوی کردبوو، پێنج سالەکە نەبوو. ئەمە زەبەلاحترین کێشە مۆلەت وەرگرتن بوو بۆ تێپەکە لای رژیمن، تەگەرەیکە دیکە ئەو بوو تەھا و ئازاد و بەندە لە گوندە دوورەکاندا مامۆستا بووین، بەتایبەتی من لە ھەولێریش بووم، ناچار ئەو ماوەیە زوو زوو دەھاتمەو تاپشوووی ھاوین دەستی پێکرد، ئەمە جگە لەوێ سالار و حیکمەت کە ئەمانیش سەرباز بوون، بەلام ھەر بە ریحۆلە بە کێشی کۆلمان نەدا.

یەکەم جار بۆ ئەوێ سێ کەس بدۆزینەو بروانامەو پێنج سال خزمەتی ھەبییت، کاک تەھا خەلیل لە ترسی برادەران کۆمەل یارمەتی نەداین، چونکە ئەم مەرجەکی تیدا بوو ھەرەھا بورھان مەسەرف ئەمیش برادەران تیبی سلیمانی رینگ بوون، ئەو کاتانەش خاوەن بروانامەکان ھەر ئەم چوار پێنج کەسە بوون، داوای ئەو روومان لە کاک نەوزاد مەجید نا، ئەمیان یەکسەر وتی: بەسەرچا بروانامەکە داین، ھەرچەندە ئەندامی کۆمەلێش بوو، داواییش بۆی بوو بە سووکە کێشەیک لەوێ، ئینجا مایەو دووان، ھەسەن تەنیا لە ھیچ تیبیکدا کاری نەدەکرد، من و تەھا چووینە مائەو بۆ لای داوای بروانامەکەیمان کرد، من ویستم بلیتم پەنجا دینارت دەدەین، دلنیا بووم قایل دەبوو، کەچی پێش ئەوێ دەم بەکەمەو، خێرا تەھا وتی: ئەگەر ئەم پیاویتیەمان لە گەل بەکەیت، ئەوا دەبییتە یەکیک لە ئەندامەکانی تێپەکە، ئەویش لە خۆشیدا وتی:

ھونەری رەسەن خۆی سیاسەتە،
خۆی شۆرشە، خۆیسی سەنگی
مەحەکی ھەموو دیاردەکانە، سیاسی
نایبیت خەلاتی ھونەرەند بکات،
بەلکو دەبییت رۆحی لە مستیدا
بییت لە ترسی رەخنە دروستکەری
ھونەرەند

شانۆیی، بەرھەمەکانی ئەو کاتانەمان گەورەترین بەرگری و خۆراگرتن بوون، جەماوەر سەریان لە پرکێشی ئێمە سوورمابوو، ھەرۆک لەژێر دەسەلاتی ئەو رژێمەشدا نەبوویین، جەماوەرەمان بۆ نەبەردی ھاندەدا.

یەک دوو سالی دیکە نەبرد، ئیتر تۆپەلبوون بوو بە دیاردەیکەکی رۆژانە ھەر زوو دلشاد لە بیزاریدا کشایەو، دوای ئەوەش من و سالار و حیکمەت و عومەری کەریم ناغا تێبەکەمان بۆ ئەوانە جێپێشت، کە لە سەرھتادا لە کۆلەکە تەپیشدا نەبوون. پێشپەڕی لە دەست دراو بە تەواوی بوونە پاشکۆی سیاسەت، ییگومان رەسەنایەتی شانۆش وردە وردە لەوێ لە دەست درا، ئەوکاتە ئێمە لە کۆمەڵی ھونەرە جوانەکان تێبەلچووینەو، بەرھەمەکانی سەلەبی نانکەر و تەنکە و دوای ئەوانەش شانۆگەری میراتی و کابرا سەیرکە و گولاشمان بەرھەم ھینا، ئەو سییانە کۆتایی لە ئامادەکردن و نووسینی بەندە بوون، کە ئەو کاتانە ئێمە بەرھەمانە ئەنجام دران شانۆ کەوتە قۆناغێکی ئەوتۆو ییگانەیکە بیدیا، وای دەزانی شانۆی کوردی تەمەنی زۆر درۆژترە لە شانۆی چواردەرە ییگانەکان.

دە ئەوتە بۆ راستیی نووسینەکم ئیستا شانۆی کوردی لەو پەڕی پاشاگەردانییە، چونکە نەک لووت، بەلکو خەرتوومی لایەنە سیاسییەکانی تێدایە و فنگی تێدا دەکەن. دوو سال لەمەوبەر رۆشتەو کوردستان بە تەنیا شانۆگەری (بیفەر)م ئەنجامدا لە سلیمانی، گویم لێ بوو یەک دوو ئەکتەری برادەرم ھاواریان دەکرد، ئەو ھاوار ئەو بە دەکەس ئەنجام دەدری، ئەو تەمەنی شانۆی ھەشتاکانە، پاشان بێنەران ھەموو باوەشیان پێداکرم. سیاسییەکانیش وتبووان ھەرس ھات و قۆمبەلەیکە ھاوێشت و تا خۆی نەگەیشتە کۆیە، زرمە نەھات. لە ھەولێریش چی ھونەرمەند ھاتبوو، پاش شانۆییەکە لە نامیزیان گرتم (ھەرۆک ھەفتەنامە میدی) ئامازە بۆ کردبوو.

ھونەری رەسەن خۆی سیاسەتە، خۆی شۆرشە، خۆشی سەنگی مەحەکی ھەموو دیاردەکانە، سیاسی ناییت خەلاتی ھونەرمەند بکات، بەلکو دەبیت رۆحی لە مستیدا ییت لە ترسی رەخنە دروستکەری ھونەرمەند، دەستخۆشانە جارجاری ھونەرمەند بۆ ھەنگاوێک، یا ھەلوئەستیکی مەردانەیی سیاسەتمەدارێک ئەو گەورەترین خەلاتە بۆ ئەو سیاسەتمەدارە. ناخ لە ھونەرمەندی ماستاوچی ..

دەستی دامەزرێنەرانی < تیبی پێشەری شانۆی کوردی > لە راستەو بەپێو رەوف ھەسەن ، ئەحمەد سالار ، ھەمەرۆشید ھەرس ، دلشاد مەریوانی دانێشتووەکان .. مستەفا ئەحمەد ، کەمال ساییر ، تەھا باراوی 1972

لە گازیئۆیەکە دانێشتبووین لە بابەت ئەو کاتانەو دەدواین، ئەم راستییانە ھەموو سەلماند. تەھا دلشۆز بوو بۆ ریکخستەنەکە، بەلام ئەمە بە من و تیبەکە چی، من تەنیا دلشۆز بووم بۆ برادەری ئەو و برادەرانێ دیکە و بۆ ھونەر و نەتەوێکەم، کارم بە کرێکارانی چین و ماچینەو نەبوو. ئا ئەم بەزەمە کاریکی وایکرد لە کاتی تۆمارکردنی لانیوازانا ھەموو شیروتییمان لە یەک دەسوو، بەتایبەتی من و دلشاد و تەھا و کەمال ساییر و جەماوەریش کە سەیری لانیوازانا دەکەن و دەزانن گرووپیکی زۆر توند و تۆڵ بووین. ئیتر ئەو یەک دوو سالە بە لەقەلەق بردمانە سەر تا شۆرشێ کورد دەستی پیکردووە، ھەر ھەموومان چووینە دەرەو، جگە لە کەمال ساییر و دلشاد، من لەوێ بوومە پێشمەرگە و لە رادیۆی دەنگی کوردستان بیژەر بووم و سالیئیکمان لەژێر تۆپ و فرۆکە و ناپالما بردەسەر و دوای پیلانە شوومەکە جەزائیر ھاتینەو، دەستمانکردووە بە بەرھەمەینانی

هونەر

له پیناوی هونەردا

ئاری ئاغۆک

کاتێ ئه کته ريك له سه ر ته خته ی شانۆ، یا له شانۆی سه رشه قامدا دیالۆگیکی واقعی ده گه یه نیتته چاو و عه قلی بینەر، ئه وا بیگومان له پشت ئه م دیالۆگه سه ده ها پرسیارو گومان و وه لام خۆیان هه شارداوه ده بی بینەر هه ستی پی بکات و وه لامینکی پرقه ناعه ت هه لبرێری، یاخود له نێو تابلۆی نیگارکیشینکدا گه مه ی فلچه و رهنگ سبخری و ینه یه کت نیشان ده دات، ئه وا گرنگه بینەر بیرکردنه وه ی بجوولێ و خه یال فراوان بکات بۆ دۆزینه وه ی (خود) له نێو فه زای ره نگه کاند، ههروه ها له نێو ئاواز و گۆرانی و فیلمی سینه مایدا ده بی هونهرمه ند هه مان هارمۆنی دروست بکات، تا مرۆقه کان بتوانن هه ست به جوولانی فیکری و عه قلی بکه ن، له گه لا ئه وه شدا چیژبین بن له بینینی به ره مه مه کان، نه ک له نێو دونیای تاریک و ره شدا به نارۆشینی چه پله ی نه شاز بۆ هونهرمه نده نا هونهرمه نده کان و هونهرمه نده به تاله کان لی بدن، فیل له خۆیان و کۆمه لگه بکه ن!!!

که واته ئیستا کاتی ئه وه هاتوو هونهرمه ندان ئیتر بیر له وه بکه نه وه (هونەر له پیناوی هونەردا) بکه نه په یام و تایتلی سه ره کی کاره کانیان، نه ک له پیناوی ناو و ناوبانگیکی کاتی، یان له نێو فۆرمی هونهریکه به تالدا وه همیانه یاری بکه ن و له ئه نجامدا هه ست به دۆراندن و وه ستان له خالی سفردا بکه ن.

قه کردن له سه ر دونیای هونەر به گشتی ره نگه خویندنه وه ی جیا جیا و روانینی هه مه چه شنێ بۆ بکری، چونکه چه مکی هونەر گه رانه به نێو دونیای ژيانناسی و ئیستاتیکی و داهینانی نوێ، بۆیه له م روانگه یه وه ناتوانین له سه ریه ک بۆچوون هه موو روانینه کان کۆبکه یه نه وه، یاخود له یه ک بازنه ی داخراودا په یامی سه ره کی بگه یه نین، به لام ئه وه ی گرنگه و پێویسته هه لوه ستی له سه ر بکه ین بریتیه له (په یامی سه ره کی هونەر).

به ر له هه موو شتیئ ده پرسین: ئایا هونەر له م سه رده مه و له م قۆناغه، به چ په یامیک و به چ ئاراسته یه ک قسه ی له سه ر ده کری؟ ئایا (هونەر) توانیوه تی له نێو فه زای هونهریی خۆیدا بگاته ئه و په یامه ی که ئاراسته ی هونهری و ئینسانیه که ی بگه یه نیتته ترۆپکی قه ناعه ت و داهینان؟ لێره دا ده بی هه مووان له سه ر ئه وه کۆک بین، پێویسته هونەر به گشتی بچیته خانه ی په یامی هونهری، واته هونەر له پیناوی هونەردا خۆی بناسین و کاری له سه ربکریت. نه ک له پیناوی فۆرمیکه ساده و ته قلید بیته په یامیکه کاتی و کاریگه ریی فیکری و عه قلی و رۆشنییری له سه ر بیرکردنه وه ی تاکه کانی کۆمه لگه نه ییت!!